

1.10.2013

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan VATU-ohjelma

Yleiskuvaus

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan (VATU) liittyvien toimien tavoitteena on ohjelman tavoitteiden mukaisesti valtionhallinnon roolin ja tehtävien sekä työtapojen kirkastaminen sekä vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden edistäminen hallinnonalalla. Valmistelu muodostuu kolmenlaisista toimenpiteistä: 1) VATU-ohjelmaan nimetyistä hankkeista, 2) inhimillisen pääoman edistämiseen liittyvistä toimenpiteistä sekä 3) ydintoimintoanalyysin pohjalta käynnistetyistä toimenpiteistä.

VATU-ohjelmaan nimettyjä varsinaisia VATU-hankkeita on kaksi: OKM:n hallinnonalan ohjauksen ja virastorakenteen uudistaminen sekä kansainvälistymisen tuen hanke.

VATU-ohjelmaan kuuluva inhimillisen pääoman kehittäminen on kytketty OKM:ssä käynnistettyyn työyhteisön kehittämishankkeeseen. Virastojen ja laitosten osalta inhimillisen pääoman kehittäminen otetaan osaksi normaalia ohjausta.

OKM:n hallinnonala toteuttaa lisäksi ydintoimintoanalyysiin kuuluvia hankkeita ja toimenpiteitä, jotka painottuvat hallinnonalan sisäiseen kehittämistoimintaan. Keskeisiä hankkeita ovat mm. ylioppilastutkinnon sähköistäminen ja valtionavustuskäytäntöjen kehittäminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan henkilöstö on ideoinut ja osallistunut aktiivisesti uudistusesitysten valmisteluun erityisesti laadittaessa ydintoimintoanalyysia. Aktiivinen vuoropuhelu on keskeinen osa ohjelman läpiviemistä.

Inhimillisen pääoman kehittäminen

Opetus- ja kulttuuriministeriössä inhimillisen pääoman kokonaisuus kytkeytyy OKM:n työyhteisön kehittämishankkeeseen. Ministeriö on asettanut kesäkuussa 2013 kehittämishankkeen, jonka tehtävänä on tehdä ehdotuksia ministeriön toimintakulttuurin ja -tapojen kehittämiseksi siten, että osaaminen, asiantuntemus, vuorovaikutus ja uudenlaiset työskentelytavat tukevat ministeriön tavoitteiden ja ydintehtävien laadukasta ja tehokasta toteuttamista. Virastojen ja laitosten osalta inhimillisen pääoman näkökulma otetaan huomioon osana normaalia ohjausta.

VATU-hankkeet

Nimi	Lyhyt kuvaus	Tavoitteet
OKM:n hallinnonalan ohjauksen ohjauksen ja virastorakenteen uudistaminen lisätietoja: Timo Ertola ertunimi.sukunimi@minedu.fi	<p>OKM:n hallinnonalan virastorakenteen uudistaminen on parhaillaan käynnissä.</p> <p>Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin tilalle on perustettu Cultura-säätiö vuoden 2013 alusta lukien.</p> <p>Valtion taidemuseo muutetaan säätiömuotoiseksi Kansallisgalleriaksi vuoden 2014 alusta lukien.</p>	<p>vaikuttavuus: Toimialan kyky kokonaisuutena vastata ja reagoida yhteiskunnan haasteisiin ja tarpeisiin vahvistuu. Virastokenttä kiinnittyy selkeämmin toimialan yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin ja toimialan ohjattavuus paranee. Hallinnon vaikuttavuus lisääntyy.</p> <p>palvelukyky: Toimialan ja niiden toimijoiden yh-</p>

	<p>Kansallinen audiovisuaalinen arkisto ja Mediakasvatus- ja kuvaohjelma-keskus yhdistetään vuoden 2014 alusta lukien.</p> <p>Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen on tarkoitus aloittaa toimintansa vuonna 2014.</p> <p>Tulosohjauksen kehittämistyö on käynnissä siten, että ohjaus kytketty tiiviimmin strategiseen valmisteluun ja hallitusohjelman toteuttamiseen.</p>	<p>teistyö ja tiedonkulku paranee ja tiedon hyödyntäminen lisääntyy. Toimialan ohjauksen läpinäkyvyys suhteessa ohjattaviin tahoihin ja kansalaisiin paranee. Virastojen kyky palvella kansalaisia paranee.</p> <p>aikaansaannoskyky: Toiminnan laatu paranee. Ministeriön ja virastojen strateginen ohjaus- ja toimintakyky vahvistuu. Muutosjohtamisen ja –hallinnan kyky vahvistuu.</p> <p>tuottavuus ja taloudellisuus: Ohjaukseen käytettävät resurssit ovat tehokkaammin käytössä. Ohjauksen prosessiin ja menettelytapoihin sekä virastojen/muiden ohjattavien tahojen toimintoihin liittyviä päällekkäisyyksiä on mahdollista karsia. Toteutetaan hallitusohjelmaan ja kehyspäätöksiin sisältyviä menosäästöjä.</p>
<p>Kansainvälistymisen tuen vaikuttavuuden vahvistaminen</p> <p>lisätietoja: Timo Ertola etunimi.sukunimi@minedu.fi</p>	<p>OKM:n; CIMO:n ja Opetushallituksen kesken on käynnistetty valmistelu, jossa tavoitteena on selkeyttää ministeriön ja alaisen hallinnon välistä työnjakoa ja vahvistaa kansainvälisen tuen vaikuttavuutta.</p> <p>Valmistelussa selvitetään oppilaitoksille ja korkeakouluille suunnatun kansainvälistymisen tuen päällekkäisyydet ja katvealueet, laaditaan suunnitelma toimintojen tehostamiseksi ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi sekä tarkastellaan resurssien käytön kokonaisuus ja prosessien toimivuus ydintoimintoanalyysin tuloksia hyödyntäen ja kehitetään kansainvälisen toiminnan yhteistyörakenteita ja -toimintoja.</p>	<p>vaikuttavuus: Suomalaisen koulutuksen kansainvälistyminen lisääntyy ja kansainvälinen tunnettuus kasvaa.</p> <p>palvelukyky: Oppilaitoksia ja korkeakouluja sekä sidosryhmiä palvelevat koulutuksen kansainvälistymistä tukevat tavoitteet ja ydintoiminnot selkeytyvät.</p> <p>aikaansaannoskyky: Opetushallituksen, Kansainvälisen henkilöväihdon keskus CIMO:n ja OKM:n osaaminen vahvistuu. Työnjaon selkeyttäminen vapauttaa voimavaroja ja lisää työtyytyväisyyttä.</p> <p>tuottavuus ja taloudellisuus: OPH:n, CIMO:n ja OKM:n suomalaisen koulutuksen kansainvälistymiseen ja kansainvälisen tunnettuuden lisääntymiseen suunnatut resurssit käytetään tehokkaasti.</p>

Ydintoimintoanalyysi uudistusten toteutus

Toteutuksessa

Nro	Nimi	Ehdotuksen laajuus / uudistuksen kohde	Toimijat (<u>vastuu, osallistujat</u>)	Lisätietoja
K70	Työtapojen ja toimintakulttuurin kehittäminen: uudistetaan kokouskäytännöt	Hallinnonala	<u>OKM</u>	
K71	Työtapojen ja toimintakulttuurin kehittäminen: lisätään etätöön käyttöä	Hallinnonala	<u>OKM</u>	
K73	Selkeytetään OKM:n ja alaisen hallinnon välinen työnjako: hallinnonalan virastorakenteen uudistaminen	Hallinnonala	<u>OKM</u>	
K75	Työtapojen ja toimintakulttuurin kehittäminen: ministeriön sisäisen tiedonkulun ja vuorovaikutuksen parantaminen	Organisaatio (OKM)	<u>OKM</u>	
K76	Työtapojen ja toimintakulttuurin kehittäminen: uudistetaan työryhmäkäytännöt	Hallinnonala	<u>OKM</u>	
K78	Liikkumavaraa ydintoiminnoille: koulutus- ja tutkimusjärjestelmän rakenteellinen kehittäminen ja koulutustarjonnan suuntaaminen/supistaminen (liittyy siirtomenoihin)	Hallinnonalojen välinen (OKM, TEM)	<u>OKM, TEM</u>	
K79	Kehitetään sähköistä asiointia ja palveluita: ylioppilastutkinnon sähköistäminen	Hallinnonala	<u>Ylioppilastutkintolautakunta</u>	
K80	Kootaan avustuksia suuremmiksi ja vaikuttavimmiksi kokonaisuuksiksi: valtionavustuskäytäntöiden kehittäminen ja vaikuttavuuden vahvistaminen	Hallinnonala	<u>OKM</u>	
K81	Selkeytetään OKM:n ja alaisen hallinnon välinen työnjako: hallinnonalan ohjauksen kehittäminen	Hallinnonala	<u>OKM</u>	
K82	Lisätään hallinnonalojen välistä yhteistyötä: EU-asioiden komitean jaostojen työskentelyn tehostaminen	Hallinnonala	<u>OKM</u>	
K83	Rakennusympäristöavustuksien jakamiseen liittyvät vastuut selkeytetään	Hallinnonalojen välinen (OKM, YM)	<u>OKM, YM</u>	

Valmisteilla/suunnitteilla

Nro	Nimi	Ehdotuksen laajuus / uudistuksen kohde	Toimijat (<u>vastuu</u> , osallistujat)	Lisätietoja
K69	Selkeytetään OKM:n ja alaisen hallinnon välinen työnjako: selkeytetään OKM:n ja OPH:n työnjaot ja virtaviivaistetaan ohjaus	Hallinnonala	OKM, OPH	
K74	Selkeytetään OKM:n ja alaisen hallinnon välinen työnjako: kansainvälistymisen tuen vaikuttavuuden vahvistaminen	Hallinnonala	OKM	
S3	Liikkumavaraa ydintoiminnoille: korkeakoulujen toiminnan rahoituspohjaa laajennetaan	Hallinnonala Yliopistot ja ammattikorkeakoulut	OKM, Yliopistot ja ammattikorkeakoulut	

Ehdotettu

Nro	Nimi	Ehdotuksen laajuus / uudistuksen kohde	Toimijat (<u>vastuu</u> , osallistujat)	Lisätietoja
K72	Selkeytetään OKM:n ja alaisen hallinnon välinen työnjako: Arkistolaitoksen organisaation muuttaminen	Hallinnonala	OKM, Arkistolaitos	

Keskeytetty

Nro	Nimi	Ehdotuksen laajuus / uudistuksen kohde	Toimijat (<u>vastuu</u> , osallistujat)	Lisätietoja
K77	Liikkumavaraa ydintoimintoihin: ammatillisen koulutuksen rahoituspohjaa laajennetaan (liittyy siirtomenoihin)	Organisaatio (Ammatillisen koulutuksen järjestäjät)		

Lisätietoja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan VATU-ohjelman toteutuksesta:

neuvotteleva virkamies Iiris Patosalmi, opetus- ja kulttuuriministeriö
 neuvotteleva virkamies Ilkka Turunen, opetus- ja kulttuuriministeriö
 etunimi.sukunimi@minedu.fi